

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş.

EKONOMİK GELİŞMELER ÖZET DEĞERLENDİRME RAPORU Aralık 2010/II

HAZIRLAYANLAR

Mustafa ŞİMŞEK

Fulya BAYRAKTAR

Faruk SEKMEN

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR MÜDÜRLÜĞÜ

Aralık 2010

2010 yılı Aralık ayının ikinci ve üçüncü haftalarında ekonomide yaşanan gelişmeler ve bunların piyasalara yansımaları, açıklanan son veriler doğrultusunda aşağıda özetlenmiştir.

Yurtiçi Piyasaları Etkileyen Gelişmeler

- **TCMB Para Politikası Kurulu**, 16 Aralık 2010 tarihli toplantısında; Banka bünyesindeki Bankalararası Para Piyasası ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Repo-Ters Repo Pazarı'nda uygulanmakta olan **kısa vadeli faiz oranlarının** aşağıdaki gibi belirlenmesine karar vermiştir.
 - a. Politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı %7'den %6.50'ye düşürülmüştür.
 - b. Merkez Bankası borçlanma faiz oranı %1.75'ten %1.50'ye indirilmiş, borç verme faiz oranı ise %8.75'ten %9 düzeyine yükseltilmiştir. Açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkânı faiz oranı ise %7.75'ten %8'e yükseltilmiştir.
 - c. Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16.00–17.00 arası gecelik vadede uygulanan Merkez Bankası borçlanma faiz oranı %0 düzeyinde sabit tutulmuş, borç verme faiz oranı ise %11.75'ten %12 düzeyine yükseltilmiştir.

Kurul tarafından yapılan açıklamaya göre; "İç talepteki güçlü artışın desteğiyle iktisadi faaliyet toparlanmaya devam etmekte, buna karşılık dış talebin zayıf seyri nedeniyle imalat sanayinde kapasite kullanımının kriz öncesi seviyelere ulaşmasının zaman alacağı tahmin edilmektedir. İstihdam koşullarındaki iyileşme sürmekle beraber işsizlik oranları halen yüksek seviyelerde bulunmaktadır. Dolayısıyla, önümüzdeki dönemde işlenmemiş gıda fiyatlarındaki düzeltmenin de katkısıyla enflasyonun düşmeye devam etmesi beklenmektedir.

Merkez Bankası'nın temel amacı fiyat istikrarını sağlamak ve korumaktır. Bununla birlikte, finansal sistemde istikrarı sağlayıcı tedbirler almak da Merkez Bankası'nın temel görevleri arasında yer almaktadır. Bu çerçevede Kurul, daha düşük bir politika faizi, daha geniş bir faiz koridoru ve daha yüksek zorunlu karşılık oranlarının uygun bir bileşim olacağı değerlendirilmesinde bulunmuştur. Ayrıca, finansal istikrarı desteklemek amacıyla, Türk lirası cinsinden mevduatın vadesinin uzamasını teşvik edecek şekilde zorunlu karşılık oranlarının vadelere göre farklılaştırılmasının ve daha önce zorunlu karşılığa tabi olmayan bazı yükümlülük kalemlerinin zorunlu karşılık kapsamına alınmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir."

- **Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası** tarafından yapılan basın duyurusuna göre; "Bankacılık sektörümüzde genel olarak borçların vadesinin varlıkların vadesinden daha kısa olması, sektörü likidite ve faiz riskine maruz bırakarak bankacılık sisteminin şoklara karşı hassasiyetini artırmaktadır. Bu itibarla, hâlihazırda %6 olan Türk lirası zorunlu karşılık oranı, mevduatların vade yapısına göre farklılaştırılarak;

* Rapor, 13-24 Aralık 2010 dönemindeki gelişmeleri içermektedir.

- Vadesiz, ihbarlı mevduatlar, özel cari hesaplar, 1 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesapları ve mevduat/katılım fonu dışındaki diğer yükümlülüklerde %8,
- 3 ve 6 aya kadar vadeli mevduatlar/katılma hesaplarında %7,
- 1 yıla kadar vadeli mevduatlar/katılma hesaplarında %6,
- 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli mevduatlar/katılma hesapları ile birikimli mevduatlar/katılma hesaplarında %5,

olarak belirlenmiştir. Bu şekilde bankacılık sisteminde kaynakların vadesinin uzatılması yoluyla vade uyumsuzluğunun azaltılmasına, dolayısıyla finansal istikrara katkı sağlanacağı değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra, uygulamanın etkinliğini sağlamak için, vadesiz mevduat faiz oranının yıllık %0.25'i geçemeyeceğine dair bir düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, bankaların Bankamızla ve birbirleriyle gerçekleştirdikleri repo işlemlerinden sağlanan fonlar dışında kalan yurt içi ve yurt dışı tüm repo işlemlerinden sağladıkları fonlar da zorunlu karşılığa tabi tutularak zorunlu karşılık tabanı genişletilmiştir. Türk lirası zorunlu karşılık oranında mevduatların vade yapısına göre farklılaştırma yapılması ve bankaların bahse konu müşterileriyle yaptıkları repo işlemlerinden sağladıkları fonların zorunlu karşılık yükümlülüklerine dâhil edilmesiyle birlikte, mevcut verilere göre piyasa likiditesi yaklaşık 7.6 milyar Türk Lirası ve 200 milyon USD azaltılmış, parasal koşullarda sıkılaşma sağlanmış olacaktır.”

- **Morgan Stanley**, hazırladığı bir raporda, Türkiye ekonomisine ilişkin beklentilerine yer verdi. Avrupa tarafındaki zayıf talebin ihracat tarafında neden olduğu olumsuz etki ve görece yüksek petrol fiyatlarına rağmen, tüketim ve yatırımlardaki güçlü büyümenin yarattığı destekle birlikte Türkiye'de GSYİH'nın 2010 yılında %7 seviyesine ulaşmasını beklediklerini belirten kuruluş, 2011 yılında büyümenin daha yavaş olacağını, ancak yine de %4.2 oranında güçlü bir büyüme beklediklerini açıkladı. Tahminlerine göre, en önemli riskin, yine zayıf dış talep olacağı da vurgulandı. Enflasyonun kademeli bir şekilde 2010 yılı sonunda %7.6'ya, 2011 sonunda ise %6'ya ineceğinin tahmin edildiği raporda, 2011 yılının ilk çeyreğinde, baz etkisiyle birlikte manşet enflasyon oranının %5.5-6 seviyesinde gerçekleşmesini bekledikleri belirtildi. Cari işlemler açığının genişlemeye devam ettiği ve 2010 yılında GSYİH'nın %5.7'sine ulaşmasının muhtemel olduğu vurgulanan raporda, beklenenden yüksek büyüme ile birlikte Türkiye'de mali resmin, istikrarlı ve güvenli bir ekonomik ortama işaret ettiği, hükümetin mevcut harcama uygulamalarını koruması halinde, borç/GSYH oranının kademeli olarak düşeceğinin tahmin edildiği belirtildi.
- **Morgan Stanley**, Türkiye için büyüme beklentisini yükseltirken, enflasyon beklentisini düşürdü. 2010 GSYH büyüme tahminini %7'den %7.4'e yükselten kuruluş, 2011 için büyüme beklentisini de %0.5 artırarak %4.7'ye çıkardı. 2011'in 1. çeyreği için enflasyon beklentisini ise %5.2'ye düşürdü. Kuruluşun 2011 için enflasyon beklentisi %6.
- **Citi**, TCMB'nin stratejisini değerlendirdiği raporunda; “TCMB'nin kredi büyümesini kontrol etmek için munzam karşılıkları artırmak gibi politika önlemleri kullanması ve TL'nin değerlenmesinin sınırlamak için kısa vadeli faiz oranını indirmesi gibi olağandışı yaklaşımları çok güvenli değil. Öncelikle sermaye akışı probleminin TCMB'nin düşündüğü kadar kalıcı olmadığına inanıyoruz. Daha sıkı politika

duruşu opsiyonu tam olarak kullanılmadı ki bu da TCMB'nin sıra dışı politika tepkilerini zayıflatıyor. TCMB stratejisinin etkinliğine dair endişeler var ve bu da faiz eğrisini dikleştirebilir ve TL'yi zayıflatabilir.” yorumuna yer verdi.

- **JP Morgan**, TCMB'nin munzam karşılıkları artırmasını değerlendirdiği raporunda; “TCMB TL mevduatlarında munzam karşılıkları artırdı. TCMB üç amacı olduğunu düşünüyoruz:
 1. Bilançolara munzam karşılıkları empoze ederek parasal politikanın etkinliğini artırmak,
 2. Farklı vadeler için farklı munzam karşılıklar belirleyerek banka yükümlülüklerinin vadesini uzatmak,
 3. Bankaların kâr marjını kısıtlayarak bankaları kredi faizlerini artırmaya teşvik etmek ve böylece kredi büyümesini kısıtlayarak yurt içi talebi kontrol altına almak.”
 görüşlerine yer verdi.

Uluslararası Piyasalardaki Gelişmeler

- **ABD**'de Senato, Bush döneminde uygulamaya konan vergi indirimlerinin 2 yıl için uzatılması yönünde ABD Başkanı Barack Obama ve Cumhuriyetçi liderler arasında varılan anlaşmaya onay verdi.
- **ABD** Başkanı Barrack Obama, vergi indirimlerinin ekonomik canlanmaya katkı yapacağı konusunda kesin olarak ikna olduğunu söyledi. Obama, "Vergi anlaşması kusursuz değil, ancak orta sınıfa destek olacak, işletmelerin istihdam artırmaya katkı yapacak" dedi.
- **ABD** Hazine Bakanı Geithner, Senato'nun ardından Temsilciler Meclisi'nin de Bush dönemi vergi indirimlerinin 2 yıl uzatılmasını öngören yasa tasarısına onay vermelerinin 'büyüme için iyi, istihdam için iyi' diye tanımladı. Geithner yaptığı açıklamada, "Orta sınıf aileleri bir vergi artırımından koruma sorumluluğumuz vardı. Bu yasal düzenleme, büyüme için iyi, istihdam için iyi, çalışanlar ve orta sınıf aileler için iyi, yatırım yapmak ve iş gücünü büyütme isteyen işletmeler için iyi" ifadelerine yer verdi.
- **FED** Başkanı Ben Bernanke, işsizlik ve yüksek mali açığın ABD ekonomisinin karşı karşıya olduğu ana problemler olduğunu bildirdi. Bernanke, FED'in gevşek para politikasına rağmen ABD'de hala çok fazla sayıda insanın işsiz olduğunu ve buna çabuk bir çözümün bulunmadığını belirtti. Kongre'nin uzun vadeli bütçe açığını düzeltmesinin kritik önemde olmaya devam ettiğini de belirten Bernanke, bütçe açığı sorununun düzeltilmemesi halinde bunun büyümeyi engellemesi ve finansal kriz riskini artırması olasılığı bulunduğunu vurguladı.
- **Philadelphia FED** imalat endeksi, Aralık ayında 24.3 seviyesine yükseldi. Endeks, Kasım ayında 22.5 seviyesinde gerçekleşmişti. Beklenti, endeksin Aralık ayında 17.5 seviyesine gerilemesi yönündeydi.

- **ABD'de**, Kasım ayında federal bütçe açığı, geçen yılın Kasım ayı ile karşılaştırıldığında %25 artışla 150.4 milyara yükseldi.
- **ABD ekonomisi** üçüncü çeyrekte %2.6 büyüdü. Beklenti büyümenin %2.8'e revize edilmesiydi.
- **ABD'de** ikinci el konut satışları Kasım'da %5.6 artışla 4.68 milyon seviyesine geldi. Beklenti satışların 4.75 milyona yükselmesi yönündeydi. Yıllık bazda ise satışlar %27.9 azaldı.
- **ABD'de** Kasım'da dayanıklı mal siparişleri %1.3 azaldı. Beklenti siparişlerin %0.5 azalmasıydı. Ulaşım çıkarıldığında yeni siparişler %2.4 yükseldi. Savunma ve uçak siparişleri hariç çekirdek dayanıklı mal siparişleri %2.6 arttı.
- **ABD'de** tüketici harcamaları Kasım'da %0.4 arttı. Beklenti %0.5 artış idi. Kişisel gelirler de %0.3 yükseldi, beklenti %0.2 idi.
- **ABD'de** Aralık'ta Michigan tüketici güveni endeksi 74.5 seviyesine yükseldi. Endeks Kasım ayını 71.6 seviyesinde tamamlamıştı.
- **ABD'de** yeni ev satışları, Kasım ayında %5.5 artış gösterdi. ABD Ticaret Bakanlığı, yeni ev satışlarının Kasım ayında mevsimsel ayarlanmış yıllık bazda 290 bin olduğunu bildirdi. Ekim ayı verisi ise 275 bin olarak aşağı yönde revize edildi. Beklenti, Kasım ayında 295 bin adet yeni ev satışı yönündeydi.
- **ABD'de** Kasım'da tüketici fiyatları %0.1 arttı. Kasım'da gıda ve enerji fiyatları %0.2 yükseldi. Çekirdek TÜFE de %0.1 yükseldi. TÜFE için beklenti %0.1 artışı.
- **ABD'de** Kasım'da sanayi üretimi %0.2 beklentisinin üzerinde, %0.4 arttı. Otomobil üretimi çıkarıldığında sanayi üretimi %0.7 arttı.
- **ABD'de** konut icraları Kasım ayında bir önceki aya göre %21 ve geçen yılın aynı ayına göre %14 gerileyerek 262.339 adet oldu.
- **ABD'de** Kasım'da konut başlangıçları %3.9 artışla mevsimsel ayarlanmış olarak 555 bin seviyesine geldi. Kasım ayı verisi beklentilere paralel oldu. Ekim ayı konut başlangıçları da 519 binden 534 bine revize edildi. Kasım'da inşaat izinleri ise %4 azalarak 530 bin oldu.
- **ABD'de** Kasım'da öncü göstergeler %1.1 yükseldi. Endeksteeki on göstergeden dokuzu yükseldi. Kasım ayı verisi beklentiye paralel oldu. Ekim verisi %0.5'den %0.4'e yükseldi.
- **ABD'de** Kasım'da perakende satışlar %0.8 arttı. Otomobil sektörü çıkarıldığında artış %1.2 olarak gerçekleşti. Beklenti, perakende satışların %0.6 artmasıydı. Ekim ayı verisi %1.2'den %1.7 artışa, Eylül verisi de %0.7'den %0.9 artışa revize edildi.
- **ABD'de** üretici fiyatları Kasım'da mevsimsel olarak ayarlanmış olarak %0.8 yükseldi. Gıda fiyatlarında %1 artış oldu. ÜFE yıllık %3.5 arttı. Çekirdek ÜFE Kasım'da aylık %0.3 artışla, yıllık %1.2 oldu.

- **ABD**'de Ekim'de işletme stokları %0.7 yükseldi. Satışlarda ise %1.4 artış oldu. Stokların %0.8 artması bekleniyordu. Talep göstergesi olan stokların satışlara oranı da 1.27'ye düştü. Eylül'de bu oran 1.28 idi.
- **Amerika Birleşik Devletleri**'nde yapılan son nüfus sayımına göre, ülke nüfusu son 10 yılda %10 dolayında arttı, ancak nüfus artış hızı yavaşladı. Amerikan Nüfus Sayımı Bürosu, ABD nüfusunu 308.7 milyon olarak belirledi. Her bir eyaletin nüfuslarındaki değişiklikler, bu eyaletlerin gelecek 10 yıllık süre içinde Amerikan Kongresi'ne gönderecekleri temsilci sayısının belirlenmesinde kullanılacak.
- **Avrupa Merkez Bankası** Başkanı Jean-Claude Trichet, Euro Bölgesi'nin çok ciddi bir kriz yaşamakta olduğunu, ancak bu krizin nedeninin Euro olmadığına inandıklarını söyledi. Euro Bölgesi'nin bu krizden çıkması için ülkelerin daha güçlü bireysel ve kolektif çaba göstermeleri gerektiğini ifade eden Trichet, bölge ülkelerinin bütçelerini kontrol altına almaları, daha iyi yönetmeleri gerektiğini vurguladı. Trichet ayrıca, Euro'nun güvenilir para birimi olduğunu belirterek, Euro Bölgesi'nden çıkma fikrini absürd bir hipotez olarak tanımladı.
- **İngiltere Merkez Bankası (BoE)** yaptığı açıklamada, yatırımcıları ikna etmek ve kartopu gibi yuvarlanan piyasa endişelerinin artan sayıda ülkeyi içine çekmesinden kaçınmak için, ülke borcu sıkıntılarına geniş kapsamlı bir çözüm bulunması çağrısı yaptı. BoE, Finansal İstikrar Raporu'nda, büyük İngiliz bankalarının dirençlerini artırmak konusunda, borçlarını yeniden finanse ederek, sermaye tamponlarını artırarak ve finansman ortalama vadelerini uzatarak, çeşitlendirerek son aylarda önemli gelişme sağladıklarını bildirdi. BoE ayrıca, Euro Bölgesi'ndeki sorunlar nedeniyle risk algılamalarının yükselmesinin finansmana ulaşımı zorlaştıracağını, büyüme görünümünü sınırlayacağını ve bazı ülkelerin bankacılık sistemlerinin destekleme kabiliyetlerini sınırlayacağını vurguladı.
- **Macaristan Merkez Bankası**, faiz oranlarını 25 baz puan artırarak, 5.75'e yükseltti.
- **Rusya Merkez Bankası**, faiz oranlarını değiştirmede. Bankadan yapılan açıklamaya göre, gecelik refinans faiz oranları %7.75 olarak bırakıldı. Banka mevduat faiz oranını ise 25 baz puan artırdı.
- **İsveç Merkez Bankası (Riksbank)**, faiz oranlarını 25 baz puan artırdı. Bankanın bugünkü toplantısının ardından yapılan açıklamada, gösterge faiz oranlarının %1.00'den yüzde 1.25'e çıkarıldığını bildirdi.
- **Norveç Merkez Bankası (Norges)**, faiz oranlarında bir değişikliğe gitmediğini açıkladı. Norges'ten yapılan açıklamaya göre, faiz oranları %2.00 olarak bırakıldı. Piyasalarda da beklenti faizlerin değişmeyeceği yönündeydi
- **Euro Bölgesi**'nde Ekim'de sanayi üretimi aylık %0.7, yıllık %6.9 yükseldi. Eylül rakamı aylık %0.7 düşüş ve yıllık %5.4 artışa revize edildi.
- **Almanya** Başbakanı Angela Merkel, Avrupa Birliği zirvesi öncesinde yaptığı açıklamada, Euro Bölgesi'ni savunacaklarını söyledi. "Avrupa yalnızca bir arada

hareket ettiğinde başarılı olabilir" diyen Merkel, "Avrupa'daki hiç kimse yalnız bırakılmayacak, terk edilmeyecek" yorumunda bulundu.

- **Almanya**'da ekonomik güveni gösteren ZEW endeksi Aralık'ta 2.5 puan yükselerek 4.3 seviyesine geldi. ZEW Başkanı Wolfgang Franz, Aralık'ta Almanya için ekonomik beklentilerin istikrar kazandığını söyledi.
- **Almanya**'da IFO iş güveni endeksi, Aralık'ta beklenenden fazla yükselerek 109.3 seviyesinden 109.9'a çıktı. Beklenti 109.4 idi.
- **İngiltere**'de tüketici fiyatları yıllık %3.3 yükseldi. TÜFE için beklenti %3.2 idi.
- **İngiltere**'de işsizlik yılın üçüncü çeyreğinde 35 bin kişi artarken, ülkede 2.5 milyondan fazla kişinin işsiz olduğu açıklandı. Ülkedeki Ulusal İstatistik Kurumu (ONS), Ağustos-Ekim 2010 döneminde işsizlik oranını %7.9 olarak açıkladı. Bu oranın beklenenden yüksek çıktığına dikkat çekilerek, işsizliğin ülkede son altı aydır yükselişte olduğu belirtildi. İngiltere'de işsizlik yardımı alanların oranında ise düşüş olduğu kaydedildi.
- **Yunanistan**'ın bütçe açığının, bu yılın Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine oranla %27.4 gerilediği açıklandı. Yunanistan Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, geçen yıl Ocak-Kasım aylarında 25.6 milyar EUR olan bütçe açığının, bu yılın aynı döneminde 18.6 milyar EUR'a gerilediği belirtildi. Avrupa Merkez Bankası, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Avrupa Birliği (AB), Yunanistan'dan, bütçe açığını bu yıl %39.5 düşürmesini istemişti.
- **Yunanistan**'da 2010 yılı üçüncü çeyreğinde işsizlik oranının %12.4'e ulaştığı bildirildi. 2010 yılı ikinci çeyreğinde bu oranın %11.8, geçen yılın aynı döneminde ise %9.3 olarak belirlendiği kaydedildi. Sözkonusu son çeyrekte ülke genelinde çalışanların sayısının 4 milyon 402 bin 931, işsizlerin sayısının ise 621 bin 938 olduğu, işsizlerin sayısının geçen çeyreğe göre %4.7, 2009 yılının aynı dönemine kıyasla ise %33.7 oranında yükseldiği belirtildi.
- **Portekiz** Başbakanı Jose Socrates, Portekiz'in finansal krizin üstesinden kendi kendine gelmesini sağlayacak kaynakları olduğu belirterek, IMF'den yardım talep etmeye ihtiyaçları olmadığını söyledi. Socrates ayrıca, piyasaların hükümetin kemer sıkma tedbirlerine objektif olarak reaksiyon vermemelerinden üzüntü duyduğunu, ancak piyasaların, Portekiz'in bütçeyi konsolide etmek ve piyasaların güvenliğini geri kazanmak için gerekli olan ne varsa yapmakta olduğunun yavaş yavaş farkına varacağına inandığını söyledi.
- **İrlanda** parlamentosu, ülkeye yapılacak AB ve Uluslararası Para Fonu (IMF) yardımına onay verdi. Yasal bir gereklilik olmamasına rağmen Başbakan Brian Cowen'ın isteği üzerine İrlanda Meclisi'nin alt kanadı Dail'in onayına sunulan 85 milyar EUR'luk yardım paketi, 75'e karşı 80 oyla kabul edildi.
- **İrlanda**'da istatistik kurumu tarafından açıklanan verilere göre, ülkede ekonomi yılın üçüncü çeyreğinde önceki çeyreğe oranla %0.5 büyüme gösterdi. Rakam geçen yılın aynı dönemine oranla ise %0.5 daraldı.
- **Çin**'de doğrudan yabancı yatırım oranının Kasım ayında, bir önceki yılın aynı ayına oranla %38 arttığı bildirildi. Kasım ayında ülkedeki doğrudan yabancı

yatırımın 9.7 milyar USD'ye çıktığı açıklandı. Çin Ticaret Bakanlığı da, ülkede ilk üçteyrekte yabancı sermayenin fiili kullanımının, geçen yılın aynı dönemine oranla %16 arttığını ve 82 milyar USD'ye yükseldiğini kaydetti.

- **Çin**'de Kasım ayı enflasyonu %5.1'e çıktı. Enflasyonun yükselmesinde, yıllık bazda %11.7 artış gösteren gıda fiyatlarının etkisi olduğu açıklandı. Ekim ayında enflasyon %4.4 idi. Hükümetin, tüm yıl için enflasyon hedefi %3 olarak belirlenmişti. Ayrıca, Çin İstatistik Bürosu, Kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre sanayi üretiminin %13.3 arttığını açıkladı.
- **Japonya**'da büyük imalatçıların ekonomiye güvenini yansıtan ve Japonya Merkez Bankası tarafından yapılan Tankan araştırmasına göre, büyük imalatçıların ekonomiye güveni Aralık ayında sona eren 3 aylık dönemde Eylül ayındaki 8 seviyesinden 5'e geriledi. Ekonomistler ise Endeks'in 3 olmasını bekliyorlardı. Tankan Endeksi'ndeki bu gerileme iş dünyasında şartların iyi olduğunu belirtenlerin oranı ile kötü olduğunu belirtenlerin oranı arasındaki farkın azaldığına işaret ediyor.
- **Japonya**'da Kasım'da ihracat yıllık %9.1 artarken ithalat %14.2 arttı. Ticaret fazlası 162.8 milyar yen oldu. İhracatın %10.8 artması bekleniyordu.
- **IMF** Başkanı Dominique Strauss-Kahn, Euro Bölgesi'nin çevre ülkelerinde görülmekte olan borç krizinin yayılmasının engellenmesi için AB liderlerinin daha kararlı şekilde hareket etmeleri gerektiğini, aksi takdirde kendilerini 'bir uçurumun kıyısında' bulabileceklerini bildirdi. Euronun yaşanan krize rağmen ayakta kalmaya devam edeceğine güvenini tekrarlayan Strauss Kahn, "Euro, güçlü bir para birimi. Geçtiğimiz on yılda, Alman Markı'nın önceki 10 yılda gösterdiğinden daha iyi hareket etti. Euro Bölgesi'nin büyümesinde, istihdamında problemler olabilir, işsizliğin ötesinde sosyal problemler olabilir, ancak bunları Euro için tehdit olarak görmüyorum" diye konuştu.
- **Morgan Stanley**, ABD ekonomisi için 4. çeyrek büyüme tahminini %3'den %3.5 seviyesine çıkardı.
- **Fitch Ratings**, yayınladığı çeyrek dönem Global Ekonomik Görünüm raporunda, finansal piyasalardaki ciddi oynaklığa rağmen, global ekonomik toparlanmanın beklentiler doğrultusunda devam ettiğini, bunda gelişmiş ekonomilerdeki gevşek para politikalarının ve gelişmekte olan ekonomilerde devam eden dinamizmin rol oynadığını bildirdi. Fitch raporda, 2010 büyüme tahminini %3.2'den %3.4'e, 2011 büyüme tahminini %2.9'dan %3.0'e ve 2012 tahminini %3.0'den %3.3'e çıkardığını açıkladı. ABD'de uygulanan gevşek para politikasının, vergi indirimlerinin bu ülkenin ekonomik görünümü için görüşleri daha pozitive döndürdüğünü belirten Fitch, ABD ekonomisi için 2011 ve 2012 yılı GSYH büyüme tahminlerini 0.6'şar puan artırarak %3.2 ve %3.3'e çıkardığını da belirtti. Japonya için 2020 yılı büyüme tahminini %3.2'ye çıkararak Fitch, Euro Bölgesi'nin ise 2010'da %1.7, 2011'de ise %1.5 büyüyeceği tahmininde bulundu.

Son Açıklanan Veriler

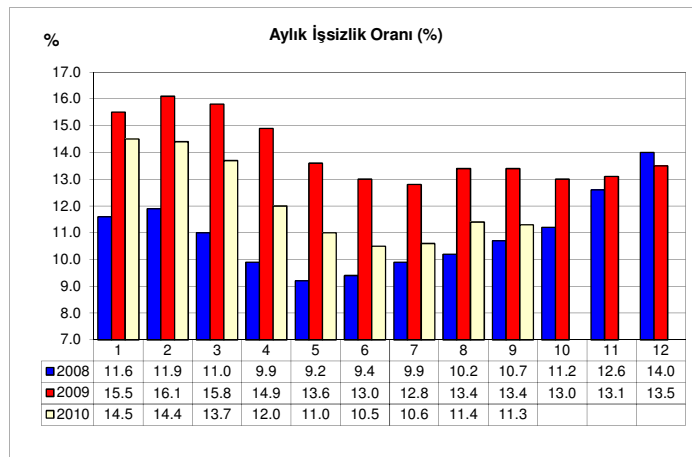
- **Maliye Bakanlığı**'ndan yapılan açıklamaya göre; **Merkezi Yönetim Bütçesi**, 2009 yılının Kasım ayında 3.1 milyar TL açık vermişken, 2010 yılının Kasım ayında bu açık %88.3 oranında azalarak 365 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılı Kasım ayında faiz dışı fazla ise 4.6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe harcamalarının 25.7 milyar TL, bütçe gelirlerinin 25.4 milyar TL, faiz harcamalarının yaklaşık 5 milyar TL olduğu 2010 yılı Kasım ayında, vergi gelirleri 22.2 milyar TL ile merkezi yönetim bütçe gelirlerinin yaklaşık %87.3'ünü oluşturmuştur.

2010 yılı Ocak-Kasım döneminde ise, bütçe açığı geçen yılın aynı dönemine göre %49.3 oranında azalışla 23.5 milyar TL olurken, faiz dışı fazla ise 23 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. 2010 yılı Ocak-Kasım döneminde, bütçe gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre %20.2 oranında artarak 232.3 milyar TL olurken, bütçe giderleri %6.8 oranında artarak 255.8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılı Ocak-Kasım döneminde, vergi gelirleri ise geçen yılın aynı dönemine göre %24.8 oranında artarak 192.6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

- **Hazine Müsteşarlığı**'ndan yapılan açıklamaya göre; 2010 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla, **Merkezi Yönetim Brüt Toplam Borç Stoku**, 465.5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Borç stokunun 345.6 milyar TL tutarındaki kısmı (%74.2) Türk Lirası cinsinden, 119.9 milyar TL tutarındaki kısmı (%25.8) döviz cinsi borçlardan oluşmaktadır. 2010 yılı Kasım sonu itibarıyla merkezi yönetim brüt borç stokunun %64.3'ü iç piyasaya, %11.1'i ise kamu kesimine olan iç borçlardan oluşurken, dış borçların ağırlığı yaklaşık %24.6 olarak gerçekleşmiştir.

İç borç stokunun alacaklılara göre dağılımına baktığımızda; iç borç stokunun piyasa payının, 2009 yılı boyunca sürekli yükselerek Aralık ayında %81.5 olarak gerçekleştiği görülmüştür. 2010 yılının Ocak ayında %81.7 olan bu pay, Mayıs ayında %83.1'e kadar yükselmiş, Temmuz ve Ağustos aylarında %82.9, Eylül ayında %84.3, Ekim ayında %85, Kasım ayında ise %85.3 olarak gerçekleşmiştir. İç borç stokunun ortalama vadeye kalan gün sayısı ise, 2009 yılının Aralık ayında 24.4 ay olarak gerçekleşmiş, 2010 yılının Ocak ayında 25.4 aya, Şubat ve Mart aylarında 26.4 aya, Haziran ile Temmuz aylarında 27.9 aya, Ağustos ve Eylül aylarında ise 29.5 aya yükselmiştir. Ekim ayında 29 aya düşen iç borç stokunun ortalama vadeye kalan gün sayısı, Kasım ayında 30.6 ay olarak gerçekleşmiştir.

- **TÜİK** tarafından açıklanan, **Hanehalkı İşgücü Araştırması 2010 Eylül Dönemi (Ağustos, Eylül, Ekim 2010) Sonuçları**'na göre; 2010 yılı Eylül döneminde, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus geçen yılın aynı dönemine göre 856 bin kişi artarak 52 milyon 718 bin kişiye ulaşmıştır. İstihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 953 bin

kişi artarak 22 milyon 973 bin kişiye yükselirken, işgücüne katılma oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0.1 puanlık artışla %49.1 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye genelinde işsiz sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 462 bin kişi azalarak 2 milyon 934 bin kişiye düşerken, işsizlik oranı 2.1 puanlık azalış ile %11.3 seviyesinde, tarım dışı işsizlik oranı da %14.3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, istihdam edilenlerin %26.6'sı tarım, %19.5'i sanayi, %6.6'sı inşaat, %47.7'si de hizmetler sektöründedir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında, tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payının 0.5 puan, sanayi sektörünün payının 0.6 puan, inşaat sektörünün payının 0.2 puan arttığı, buna karşılık hizmetler sektörünün payının 0.9 puan azaldığı görülmektedir

- **Türkiye İstatistik Kurumu ve T.C. Merkez Bankası** işbirliği ile yürütülen **Aylık Tüketici Eğilim Anketi**'ne göre, 2010 yılının Ekim ayında 89.02 olan **Tüketici Güven Endeksi**, 2010 yılının Kasım ayında bir önceki aya göre %2.61 oranında artarak 91.34 değerine yükselmiştir. Ankete göre, güven endeksindeki artış, tüketicilerin mevcut ve gelecek dönem satın alma gücü, gelecek dönem genel ekonomik durum, gelecek dönem iş bulma olanakları ve mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu durumlarına ilişkin değerlendirmelerinin iyileşmesinden kaynaklanmaktadır.

- **T.C. Merkez Bankası**'nın mali ve reel sektörden katılımcılarla gerçekleştirdiği **2010 Yılı Aralık Ayı II. Dönem Beklenti Anketi** sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2010 yılında %7.2 oranında büyüyeceği, tüketici fiyatlarının %7.23 oranında artacağı, cari işlemler açığının 42,381 milyon USD ve dolar kurunun 1.53 TL civarında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Önümüzdeki 12 ve 24 ay sonrasının yıllık TÜFE beklentileri ise sırasıyla %6.95 ve %6.44 düzeyindedir. 12 ay sonrası için, 6 ay vadeli hazine bonosunun yıllık bileşik getirisi %7.80, 5 yıl vadeli, 6 ayda bir ödemeli devlet tahvillerinin yıllık bileşik getirisi de %9.27 olarak beklenmektedir. 2010 yılı Aralık ayı II. Dönem Beklenti Anketi kapsamında, bir önceki dönem anket sonuçlarına göre; büyüme beklentisi aynı kalırken, yılsonu dolar kuru ve cari işlemler açığı beklenti değerleri yükselmiş, diğer ekonomik göstergelerin beklenti değerleri ise düşmüştür.

- **Merkez Bankası Analitik Bilânçosu Ana Kalemlerindeki Gelişmeler**

3 Aralık – 17 Aralık 2010 döneminde Merkez Bankası Analitik Bilânçosu aktif büyüklüğü %0.34 oranında artış kaydederek 124,790 milyon TL'den 125,212 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Aktif büyüklük geçen yılın aynı dönemine göre karşılaştırıldığında ise yaklaşık %14.2 artmıştır.

Bu dönemde Dış Varlıklar kalemi %2.5 artarak 127,068 milyon TL'den 130,240 milyon TL seviyesine çıkarken, İç Varlıklar kalemi ise dalgalı seyrini sürdürerek önceki dönem gerçekleştirdiği önemli oranda düşüşün ardından bu dönem tekrar büyük oranda düşüş kaydederek -2,278 milyon TL'den -5,028 milyon TL seviyesine gerilemiştir.

Bilânçonun pasif kalemleri incelendiğinde Merkez Bankası Toplam Döviz Yükümlülüklerinin bu dönem %2 artarak 54,487 milyon TL'den 55,608 milyon TL düzeyine çıktığı görülmektedir. Toplam Döviz Yükümlülükleri kaleminin alt ayırımına bakıldığında, Dış Yükümlülükler kalemi %2.5 artarken İç Yükümlülükler kaleminde de %1.8'lik bir artış görülmektedir.

	04.12.09	03.12.10	17.12.10	Değişim	
				Son Yıl	Dönem
AKTİFLER	109,666	124,790	125,212	15,546	421
1.DIŞ VARLIKLAR	113,654	127,068	130,240	16,586	3,171
2.İÇ VARLIKLAR	-3,988	-2,278	-5,028	-1,040	-2,750
PASİFLER	109,666	124,790	125,212	15,546	421
1.TOPLAM DÖVİZ YÜKÜMLÜKLERİ	60,679	54,487	55,608	-5,071	1,120
1.1. DIŞ YÜKÜMLÜKLER	23,567	20,144	20,651	-2,916	507
1.2. İÇ YÜKÜMLÜKLER	37,112	34,344	34,957	-2,155	613
1.2.1. Döv. Ol. Takip Ol. Mevduat	17,480	6,753	6,983	-10,497	230
1.2.2. Bankaların Döviz Mevduatı	19,632	27,591	27,974	8,342	384
2.MERKEZ BANKASI PARASI	48,987	70,303	69,604	20,617	-699
2.1. REZERV PARA	61,088	76,195	71,972	10,884	-4,222
2.1.1. Dolaşıma Çıkan Banknot	38,839	47,921	49,083	10,244	1,162
2.1.2. Bankalar Mevduatı	22,162	28,163	22,723	561	-5,440
2.1.3. Diğer Kalemler	87	111	167	80	56
2.2. DİĞER MB PARASI	-12,101	-5,892	-2,369	9,732	3,524
2.2.1. APİ'den Doğan Borçlar	-23,340	-23,066	-16,123	7,217	6,943
2.2.2. Kamu Mevduatı	11,239	17,173	13,754	2,515	-3,419
TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)	71,315	79,219	79,352	8,037	133

Kaynak: TCMB

Bu dönem itibariyle Emisyon Hacmi %2.4 oranında artış kaydederek 47,921 milyon TL'den 49,083 milyon TL'ye yükselmiştir. Bankalar Mevduatı kalemi de yaklaşık %19 düşüş kaydederek 28,163 milyon TL'den 22,723 milyon TL düzeyine gerilemiştir. Dolayısıyla da büyük oranda bu iki kalemin birleşmesinden oluşan Rezerv Para önceki dönemde olduğu gibi yine yaklaşık %5.5 oranında düşüş kaydederek 76,195 milyon TL'den 71,972 milyon TL seviyesine gerilemiştir.

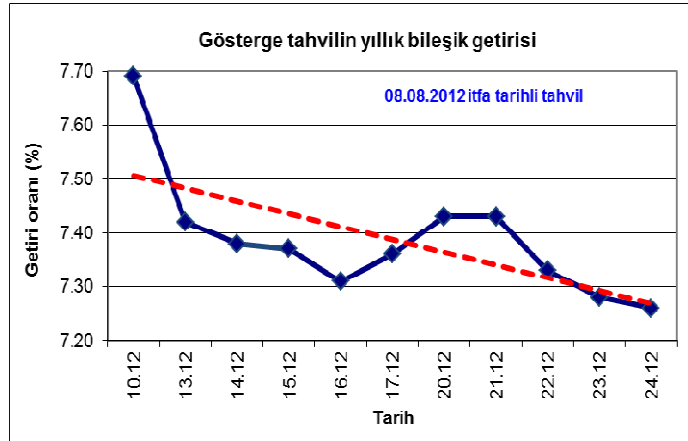
Merkez Bankası'nın temel politika araçlarından biri olan Açık Piyasa İşlemlerinden Doğan Borçlar kalemi önceki iki dönemde gerçekleştirdiği düşüşlerin ardından bu dönem yaklaşık %30 oranında artış kaydetmiş ve -23 milyar TL'den yaklaşık -16 milyar TL'ye yükselmiştir. Diğer bir ifade ile Merkez Bankası, 3 Aralık itibariyle Açık Piyasa İşlemleri yoluyla piyasadan yaklaşık 23 milyar TL alacaklı iken bu değer 17 Aralık itibariyle 16 milyar TL'ye gerilemiştir. Diğer yandan Merkez Bankası'nın bir diğer politika aracı olan Kamu Mevduatı kalemi ise bu dönem yaklaşık %20 azalarak 17,173 milyon TL'den 13,754 milyon TL'ye gerilemiştir.

TC Merkez Bankası brüt döviz rezervleri ise bu dönem itibariyle %0.17 artarak 79,219 milyon USD seviyesinden 79,352 milyon USD seviyesine yükselmiştir.

- **Tahvil-Bono Piyasası**

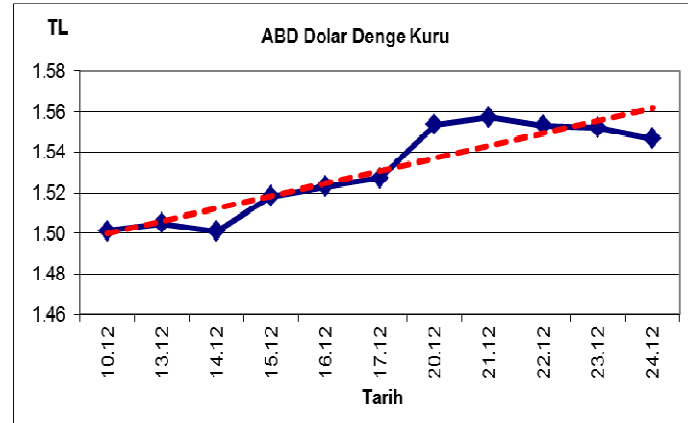
Piyanın gösterge kâğıdı niteliğindeki **08.08.2012 itfa tarihli tahvilin** yıllık bileşik faizi Aralık ayının üçüncü haftasında Merkez Bankasının faiz oranlarında indirim gereceği beklentisiyle sürekli düşüş kaydetti. Hem Para Politikası Kurulundan faiz indirimi kararı çıkması hem ABD'de tahvil faizlerinde düşüş kaydedilmesi gösterge kıymetin bileşik faizinin tarihi seviyelerine inmesine neden oldu. Gösterge tahvilin yıllık bileşik faizi haftayı 7.36 düzeyinden kapattı.

Önceki hafta çok önemli düzeyde düşüş kaydeden **08.08.2012 itfa tarihli gösterge tahvilin** bileşik faizinin Aralık ayının dördüncü haftasında önce telafi yönlü hareket ederek arttığı, hafta ortasından itibaren ise küresel piyasalarda artan risk iştahına paralel olarak tekrar düşüş kaydettiği görülmektedir. Böylece gösterge tahvilin yıllık bileşik faizi haftayı tarihinin en düşük seviyesi olan %7.26 bileşik faiz düzeyinden kapattı.

• Döviz Piyasası

EUR/USD paritesi Aralık ayının üçüncü haftasında kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in ABD'nin kredi notunu negatife çekebileceği açıklamasıyla artışla başlayarak 1.3453 seviyesine kadar çıktı. Hafta içinde ise yine aynı kredi derecelendirme kuruluşunun İspanya ve İrlanda için not indirimini gündeme almasıyla düşüş kaydetti ve haftayı 1.3297 seviyesinden kapattı. **USD/TL** kuru ise hem Merkez Bankasının yabancı sermaye girişini kontrol etmeye yönelik önlem alma durumu hem de **EUR/USD** paritesinde meydana gelen düşüşün etkisinde yukarı yönlü hareket etti. Böylece TL de USD karşısında değer kaybetti. **USD/TL** kuru 1.5050 seviyesinden başladığı haftayı 1.5273 seviyesinden kapattı.

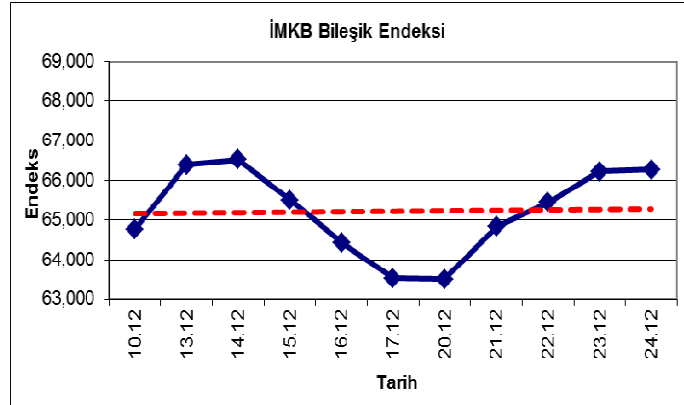

Aralık ayının dördüncü haftasında **EUR/USD** paritesi, kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in Portekiz'in kredi notunu olası bir indirim için izlemeye aldığı duyurmasının etkisiyle 1.3095 düzeyine kadar geriledikten sonra tekrar 1.31 bandına tutundu ve haftayı 1.3126 seviyesinden kapattı. Merkez Bankası ve BDDK'dan gelen sıcak paraya karşı önlem alma vurguları neticesinde **EUR/USD** paritesi ile birlikte hareket eden TL de önemli değer kayıpları yaşadı. **USD/TL** kuru TL deki bu kayıplar sonucu haftayı 1.5466 seviyesinden kapattı.

• İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB)

İMKB Bileşik Endeksi Aralık ayının üçüncü haftasına Çin'in enflasyon artışına rağmen faiz arttırmama kararının getirdiği memnuniyet ve Merkez Bankası'nın rezerv artışı dolayısıyla yükselişe başladı ve 66,510 puana kadar çıktı. Ancak hafta içinde hem ABD hem de Avrupa ülkelerinde kredi notlarında indirimle gidileceği uyarıları ile Merkez Bankası'nın sıcak para girişini azaltmak için politika faizinde düşüşe gitmesi ve zorunlu karşılık oranlarını artırması Endeksin Bankacılık hisseleri öncülüğünde kayıplar vermesine neden oldu. Bileşik Endeks haftayı hafta başına göre %4 kayıpla 63,524 puandan kapattı.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Bileşik Endeksi Aralık ayının dördüncü haftasında son 2 haftadır sürmekte olan düşüş eğilimine son vererek geçen hafta kapanışına göre %4 artış kaydetti ve haftayı 66,267 puandan kapattı. Bu yükselişte etkili olan faktörler ise; ABD'den gelen olumlu şirket ve birleşme haberleri, ABD'de Bankacılık hisselerine olan yoğun talep ve Merkez Bankası'nın yaptığı sunumda Bankacılık sektöründe önemli düzeyde kredi artışı ve %5.4 cari açık öngörmesi olarak sıralanabilir. İstanbul Menkul Kıymetler Borsasındaki yabancı yatırımların oranı ise son dönemlerde düşmeye devam ederek 24 Aralık itibariyle %66.57 olarak gerçekleşmiştir.

• **Türk Bankacılık Sektörü Gelişmeleri**

6 Aralık – 23 Aralık 2010 döneminde bankacılık sektörü toplam mevduat hacmi yaklaşık %3.45 oranında artış göstererek 610,923 milyon TL'den 632,006 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Yılsonuna göre karşılaştırıldığında yaklaşık %19 artış kaydeden Bankacılık sektörü toplam mevduat hacminin alt ayırımına bakıldığında ise vadeli mevduatların %2.4 artarak 536,731 milyon TL'ye çıktığı gözlenirken, vadesiz mevduatların önceki iki dönemde gerçekleştirdiği azalışlardan sonra yaklaşık %10 artarak 86,862 milyon TL'den 95,275 milyon TL'ye çıktığı görülmektedir. Vadesiz mevduatlardaki bu artışta dönem sonu tarihinin kamu maaş ödemeleri sonrasına denk gelmesinin önemli etkisi olduğu düşünülmektedir.

Bankacılık Sektörü ile İlgili Seçilmiş Göstergeler (Milyon TL.)

	31.12.09	06.12.10	23.12.10	Değişim (%)	
				Yıl Sonuna Göre	Dönem
MEVDUAT VE FONLAR					
TOPLAM MEVDUAT VE FONLAR	531,491	610,923	632,006	18.91	3.45
Vadeli	448,251	524,061	536,731	19.74	2.42
Vadesiz	83,241	86,862	95,275	14.46	9.69
KREDİLER					
TOPLAM KREDİLER	396,806	503,591	519,780	30.99	3.21
TL	289,831	370,412	377,300	30.18	1.86
YP	106,976	133,179	142,480	33.19	6.98
YP Krediler/Toplam Krediler (%)	26.96	26.45	27.41		
Krediler /Mevduat (%)	74.66	82.43	82.24		
Takipteki Alacaklar (Brüt)	21,521	20,205	20,176	-6.25	-0.14
Takipteki Alacaklar / Krediler (%)	5.42	4.01	3.88		
Menkul Değerler Portföyü	266,024	281,853	287,840	8.20	2.12
MDP/ Mevduat (%)	50.05	46.14	45.54		

Kaynak: BDDK

Bankacılık sektörü toplam kredi hacmi önceki altı dönemde olduğu gibi yine artış kaydetmiştir. Krediler bu dönem yılsonuna göre yaklaşık %31, bir önceki döneme

göre ise %3.2 artış kaydederek 503,591 milyon TL'den 519,780 milyon TL'ye yükselmiştir. Toplam kredilerin alt ayrımına bakıldığında ise TL kredilerin %1.86 artarak 370,412 milyon TL'den 377,300 milyon TL'ye çıktığı; yabancı para cinsinden kredilerin de yaklaşık %7 oranında artarak 133,179 milyon TL'den 142,480 milyon TL'ye çıktığı görülmektedir. Bankacılık sektörü takipteki alacaklar hacmi ise önceki döneme göre önemsiz derecede de olsa düşüş kaydederek 20,205 milyon TL'den 20,176 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Bankacılık sektörü takipteki alacaklar hacminde düşüş yaşanırken aynı zamanda toplam kredilerde %3.2'lik artış gerçekleşmesi sonucu takipteki alacakların kredilere oranı uzun zamandır devam edegeldiği gibi bir önceki döneme göre gerileyerek %4.01'den %3.88 düzeyine inmiştir.

6 Aralık – 23 Aralık 2010 döneminde bankacılık sektörü menkul değerler portföyü hacmi de %2.12 oranında artış kaydederek 281,853 milyon TL'den 287,840 milyon TL düzeyine yükselmiştir.

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	2008	2009	2009 Ara	2010											
				Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem	Ağu	Eyl	Eki	Kas	
GSYİH (Milyon \$)	742,094	616,753	170,041 [*]	-	-	160,304 [*]	-	-	174,562 [*]	-	-	197,113 [*]	-	-	
Büyüme Oranı (1998 fiyatlarıyla)	0.9	-4.7	6.0 [*]	-	-	11.8 [*]	-	-	10.2 [*]	-	-	5.5 [*]	-	-	
İmalat Sanayi KKO (%) NACE Rev.2	76.7	65.2	67.7	68.6	67.8	67.3	72.7	73.3	73.3	74.4	73.0	73.5	75.3	75.9	
İşsizlik Oranı (%)	11.0	14.0	13.5	14.5	14.4	13.7	12.0	11.0	10.5	10.6	11.4	11.3	-	-	
Enflasyon (ÜFE) (%) (yıllık)	8.11	5.93	5.93	6.30	6.82	8.58	10.42	9.21	7.64	8.24	9.03	8.91	9.92	8.17	
Enflasyon (TÜFE) (%) (yıllık)	10.06	6.53	6.53	8.19	10.13	9.56	10.19	9.10	8.37	7.58	8.33	9.24	8.62	7.29	
TÜFE Bazlı Reel Kur Endeksi	114.7	116.6	116.6	122.7	124.4	123.2	127.5	128.3	127.5	125.7	127.1	128.7	131.5	131.5	
Cari İşlemler Dengesi (Milyon \$)	-41,946	-14,283	-3,219	-3,052	-2,740	-4,312	-4,460	-3,031	-3,555	-3,731	-3,173	-3,992	-3,667	-	
Dış Ticaret Dengesi (Milyon \$)	-69,936	-38,785	-4,964	-3,858	-3,515	-5,133	-5,544	-4,928	-5,690	-6,488	-6,906	-6,723	-6,328	-	
- İhracat-FOB (Milyon \$)	132,028	102,143	10,055	7,832	8,264	9,888	9,397	9,796	9,539	9,574	8,552	8,914	10,982	-	
- İthalat-CIF (Milyon \$)	201,964	140,928	15,019	11,690	11,779	15,020	14,941	14,724	15,229	16,063	15,428	15,637	17,310	-	
Karşılama Oranı (%) X/M	65.4	72.5	66.9	67.0	70.2	65.8	62.9	66.5	62.6	59.6	55.2	57.0	63.4	-	
Bütçe Gelirleri (Milyon TL)	208,898	215,060	21,875	19,525	20,019	17,488	20,718	24,866	18,448	21,729	26,252	18,493	19,368	25,375	
- Vergi Gelirleri (Milyon TL)	168,087	172,417	18,169	17,304	16,136	14,461	15,330	19,551	15,839	16,959	23,208	15,000	16,622	22,163	
- Diğer Gelirler (Milyon TL)	40,811	42,644	3,705	2,221	3,883	3,027	5,388	5,316	2,609	4,769	3,044	3,493	2,746	3,212	
Bütçe Harcamaları (Milyon TL)	225,967	267,275	27,733	22,646	22,290	23,436	25,173	19,054	23,894	23,775	23,163	25,395	21,203	25,740	
- Faiz Harcamaları (Milyon TL)	50,661	53,201	1,042	6,090	4,577	4,333	7,053	2,165	3,343	4,624	3,103	3,997	2,186	4,989	
- Faiz Hariç Harcamalar (Milyon TL)	175,306	214,074	26,692	16,557	17,713	19,104	18,121	16,890	20,552	19,150	20,060	21,398	19,017	20,751	
Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-17,069	-52,215	-5,859	-3,121	-2,271	-5,948	-4,455	5,812	-5,446	-2,046	3,089	-6,903	-1,835	-365	
- Faiz Dışı Denge (Milyon TL)	33,592	986	-4,817	2,968	2,306	-1,616	2,597	7,977	-2,103	2,578	6,192	-2,906	351	4,624	
Merkezi Yönetim Toplam İç Borç Stoku (Milyon \$)	181,728	219,170	219,170	226,458	220,972	223,910	231,804	219,492	217,909	229,417	229,211	239,636	243,215	236,033	
Merkezi Yönetim Toplam Dış Borç Stoku (Milyon \$)	69,754	74,054	74,054	75,770	73,768	74,471	76,819	75,222	73,528	75,228	76,507	77,904	78,304	77,129	

*: Çeyrek dönemler itibarıyla.

Kaynak: TÜİK, TCMB, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı

İletişim Bilgileri

Oktay Küçükiremitçi
Mustafa Şimşek
Fulya Bayraktar
Faruk SEKMEN

Müdür 0312 4179200/2340
Müdür Yardımcısı 0312 4179200/2340
Kıdemli Uzman 0312 4179200/2356
Uzman Yardımcısı 0312 4179200/2343

oktay.kucukiremitci@kalkinma.com.tr
mustafa.simsek@kalkinma.com.tr
fulya.bayraktar@kalkinma.com.tr
faruk.sekmen@kalkinma.com.tr